

Pestprotocol Jozefschool.

1. *Algemeen.*

Helaas is pesten een fenomeen dat regelmatig de kop opsteekt. Het is algemeen bekend dat kinderen die gepest worden hier erg veel last van hebben, zowel op het moment van pesten als in hun latere leven. Zonder uitputtend op de gevolgen in te gaan, er is hier veel literatuur over, nemen we als school hierin duidelijk stelling: op de Jozefschool wordt niet gepest.

Het betreft hierbij twee doelen:

- Voorkomen van pestgedrag
- Omgaan met pestgedrag als dit is voorgekomen.

De Jozefschool heeft hiervoor dit pestprotocol opgesteld, dat concreet beschrijft hoe de school hiermee omgaat. Het hieronder beschreven protocol is ter wille van de leesbaarheid niet uitputtend beschreven. Waar nodig kan bij de betreffende onderdelen verder worden gekeken. Voor de goede orde: plagen en pesten verschillen van elkaar en hebben andere ladingen. Dit protocol behandelt met name de aanpak rondom pesten, al is het van belang dat de overgang van plagen naar pesten goed wordt bewaakt. We dienen hier als leerkracht alert op te zijn.

2. *Voorkomen van pestgedrag*

Om pesten te voorkomen zijn er grofweg twee zaken die gedaan kunnen worden:

- Het geven van het goede voorbeeld door zowel kinderen, leerkrachten als ouders. Het betreft hierbij een continu bezig zijn met de omgangsvormen binnen de school, aardig zijn, attent zijn, reageren op ongewenst gedrag, benoemen en benadrukken van positief gewenst gedrag etc. Het is belangrijk dat de school hierin een duidelijke pedagogische visie heeft en hier ook naar handelt. Deze visie staat beschreven in het schoolplan en de schoolgids van de school.
- Het structureel planmatig bespreekbaar maken van deze algemene gedragsregels in de school. Het gaat hierbij zowel om gedragsregels ten aanzien van pesten als voor de algemene omgangsvormen met elkaar. Dit gebeurt zowel in de klas als in teamvergaderingen.

2.1 *Levensbeschouwelijke vorming.*

Als katholieke school hebben we een catechesemethode die vanuit de christelijke traditie voorbeelden geeft van waarden en normen en hoe we hier met elkaar mee om kunnen gaan. Wekelijks wordt hierover gemiddeld 30 minuten per groep aandacht aan besteed.

2.2 *Opening schooljaar.*

Ieder schooljaar is er een gezamenlijke start van alle groepen in de openingsviering. In de verschillende bouwen wordt het schooljaar geopend, waarbij we uitspreken naar elkaar dat we er een fijn schooljaar van maken. Jaarlijks is er een ander thema, maar wel met dezelfde uitgangspunten: we gaan met respect met elkaar om en pesten elkaar niet.

2.3 *Bespreken pestprotocol en klassenregels.*

In samenhang met de openingsviering vinden er jaarlijks aan het begin van ieder schooljaar in de eerste 3 weken in alle groepen gesprekken plaats over de klassenregels. Doel hiervan is om samen met de kinderen afspraken te maken over de omgang met elkaar, de wijze waarop je met materiaal omgaat etc. Uitgangspunt is dat het samen met de kinderen wordt gedaan, het worden *hun* regels.

Daarnaast worden de regels van het pestprotocol hierin verwerkt:

- Zeg alleen aardige dingen tegen elkaar
- Laat anderen meespelen
- Luister goed naar elkaar
- Anders is leuk!
- Probeer een ruzie uit te praten
- Help een ander
- Kom je er samen niet uit? Ga dan naar je meester of juf.

- *Zien is melden*, zowel bij jezelf als bij de ander!

Afhankelijk van de leeftijdsgroep kan dit pestprotocol worden opgeschreven en op een duidelijk zichtbare plaats in de klas worden opgehangen. Oudere kinderen kunnen dit ook ondertekenen.

3. ***Aanpak bij pestgedrag.***

Wanneer een kind in de klas wordt gepest, dan zijn er een aantal stappen die de leerkracht moet doen:

- Neem pestgedrag altijd serieus.
- Neem als leerkracht altijd duidelijk stelling: we pesten elkaar niet, niet op school en niet buiten de school.
- Ga in gesprek met pester en slachtoffer. Bespreek vervolgacties en houd je hieraan! Vertrouwen richting het slachtoffer is cruciaal!!
- Betrek desgewenst de groep hierbij, in samenspraak met slachtoffer.
- Betrek bij zwaardere gevallen de ouders en de directie hierbij.

Bijlage

- Pesten: een samenvatting (informatie voor leerlingen)

Pesten: een samenvatting

Waarom dit blad?

Pesten komt veel voor. Op school, op een sportclub, overal. Bij kinderen, maar ook bij volwassenen. Pesten heeft grote gevolgen, reden genoeg om hierbij stil te staan en hier afspraken over te maken.

Plagen of pesten?

Plagen komt veel voor, een grapje, een geintje, soms is de een de sigaar, dan weer de ander. Je plaagt en wordt geplaagd. Een belangrijk kenmerk is dat bij plagen geen sprake is van een machtsverhouding. Je kunt aangeven wanneer je het niet leuk vindt, meestal stopt het dan ook. Pesten is erger: er is sprake van een pester en een slachtoffer. Er is geen sprake van gelijkwaardigheid. Pesten gaat steeds maar door, het stopt niet. Het slachtoffer heeft geen mogelijkheid om het pesten te laten ophouden: de pester laat dat niet toe.

Wie spelen er een rol?

Er zijn vaak drie partijen: de pester, het slachtoffer en de groep meelopers.

De *pester* kiest een slachtoffer die hij of zij aan kan. Hij pest vaak stelselmatig hetzelfde slachtoffer. De pester is de baas en dat wil hij weten ook! Er is sprake van intimidatie, fysiek geweld of ander verbaal geweld. Soms is de pester ooit zelf gepest en pakt hij nu andere kinderen terug. Soms is de pester jaloers op het slachtoffer. Hij verzamelt vaak een aantal kinderen om zich heen, die met hem meelopen: de groep of meelopers.

De *meelopers* pesten soms zelf mee, vaak omdat ze bang zijn om zelf slachtoffer te worden. Ook durven ze niets te zeggen tegen de pester, ook niet als ze het eigenlijk niet leuk vinden wat hij doet. Een zwijgende groep. Maar, deze groep kan een belangrijke rol spelen in het oplossen van pesten.

Het *slachtoffer*. Stelselmatig is hij aan de beurt om gepest te worden. Uiterlijk, kleding of een andere mening kan ervoor zorgen dat hij gepest wordt. Vaak durft een slachtoffer niets te zeggen, bang om nog meer gepest te worden. Soms gaat een slachtoffer extra stoer doen, of rare dingen, alleen om ervoor te zorgen dat het pesten ophoudt. Het slachtoffer is vaak alleen en bang.

Gevolgen

De gevolgen zijn zeer serieus. Een slachtoffer kan jarenlang last houden van pesten. Geen zin om naar school te gaan, bang om de pester te ontmoeten. Bang om alleen naar het dorp of het zwembad te gaan. Je begrijpt dat dit geen leven is.

De pester moet vaak zijn stoere imago ophouden. Veel kans om te stoppen heeft hij niet, omdat hij vaak bang is om zelf als mietje te worden gezien. Soms heeft een pester niet geleerd hoe je echte vrienden maakt. Pesten is dan de enige manier om wat "vrienden" te krijgen. Leuk is anders...

Online pesten

Online pesten is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer lastiggevallen wordt met digitale middelen. Denk bijvoorbeeld aan het sturen van nare berichten, het ongevraagd uploaden van foto's of video's of het ongewenst doorsturen van persoonlijke informatie over het slachtoffer.

De online wereld is wezenlijk anders dan de offline wereld. Bestanden kunnen breder verspreid worden, zijn zichtbaarder voor anderen en kunnen moeilijk verwijderd worden. Hierdoor kan het online pesten ingrijpende en langdurige gevolgen hebben.

Hulp zoeken

Pesten los je bijna nooit zelf op: je hebt hier hulp bij nodig. De meester of juf is vaak de eerst aangewezen persoon. Je kunt ze vertrouwen, ze zullen je altijd helpen. Ook de trainer van de club kun je aanspreken, vergeet ook zeker je ouders niet!

Zien is melden!

Het allerbelangrijkste is dat je het zegt als je zelf gepest wordt, of als je weet dat een vriend, vriendin of klasgenoot gepest wordt. Vaak is het melden moeilijk of word je soms geïntimideerd: “Pas maar op dat je het niet zegt, we weten je te vinden...”

Altijd melden, je bent in zo'n geval nooit een verrader! Je helpt!

Hulp krijgen

Als de meester of juf hoort dat jezelf of iemand anders gepest wordt, gaat de meester of juf aan de slag. Eerst volgt er een gesprek met het slachtoffer. Samen bespreken ze wat er aan de hand is, hoe vaak, hoe en door wie er wordt gepest. Er wordt afgesproken hoe ze er samen mee omgaan. Pas daarna wordt er gesproken met het slachtoffer en de groep.

Er volgt een gesprek met de pester. Vaak kunnen er goede afspraken worden gemaakt en stopt het pesten. Ook de groep wordt erbij gehaald en er wordt besproken hoe het pesten gestopt kan worden. De groep kan een grote rol spelen: als de groep stopt met meelopen, stopt de pester vaak ook: zonder publiek is er niets meer aan...

Mocht een gesprek met de pester niet direct helpen, dan volgen er andere gesprekken. Het pesten moet stoppen, hoe dan ook. Gesprekken met ouders, duidelijke gesprekken met de pester of de groep, afhankelijk van het geval. Het doel is om het pesten te laten stoppen. De directeur van de school speelt dan altijd een grote rol.

In de meeste gevallen stopt het pesten ook.

Afspraken

Het allerbelangrijkste is dat we met elkaar afspraken maken. Afspraken om niet te pesten. Hieronder een paar voorbeelden:

- Wij pesten niet. Niet op school, niet op de sportclub, nergens dus! Ook niet anoniem.
- Zien is melden: niet melden is net zo erg als het pesten zelf!
- Wij steunen elkaar door dik en dun.
- Fouten maken is menselijk, soms doen we dingen waar we spijt van hebben. We maken het goed.
- We respecteren elkaar, iedereen is anders. We zijn niet op de wereld om elkaar verdrietig te maken.

Tenslotte

Heb je vragen, stel ze dan gerust. Niemand is perfect of weet alles. Misschien word je nu gepest of ken je iemand die gepest wordt. Misschien ben je zelf een pester. Ook nu kan de meester of juf je helpen: niemand is flinker dan de pester die hulp zoekt!

Gebruik de informatie die je hebt gekregen goed, succes!